

Začína sa advent

Dnešná nedeľa je prvou adventnou. Otvára čas prípravy na Vianoce. Kresťanstvo ho ponúka ako obdobie stíšenia a zamyslenia sa. Dnes je jeho neodmysliteľnou súčasťou aj stupňujúca sa nákupná horúčka. Symbolom adventu je typický veniec.

Latinské slovo advent znamená príchod. V kresťanskej tradícii ide hneď o príchody dva. Prvým je historické narodenie Ježiša Krista a druhým jeho príchod na konci sveta.

Jozef Kováčik, katolícky kňaz: „Advent je v očakávaní, ale to očakávanie nie je len nejaké sentimentálne očakávanie narodenia nejakého maličkého dieťaťa Ježiš, ale tak v prvom rade o tom očakávaní Boha, ktorý prichádza a nezabudol na človeka. Ale zároveň aj očakávanie pre človeka, pretože nikto z nás neviem, koľko na Zemi ešte zostane.“

Redaktor: „V kresťanských chrámoch znie výzva bdejte a atmosféru dotvára fialová farba. Neodmysliteľným znakom je adventný veniec. Jeho tradícia siaha do 19. storočia. Nemecký Johan Biharn chcel aj vďaka nemu deťom v útulku pripomínať, že sa blížila Vianoce.“

Ingrid Kovačičová, kvetinárka: „Celkovo by ten venček mal byť taký skromný, lebo to čakanie na to narodenie, narodenie Krista je také trochu utišujúce, je také pokojné.“

Veriaci: „Keď sa modliame večer ruženec, tak pri tom ruženci vždy ho zapíname.“

Veriaci: „Budeme si na ňom zapalať sviečky.“

Redaktor: „Advent sa začína štyri nedele pred Vianocami. Ten tohtoročný bude jeden z najdlhších. Obchodníci a ich reklama tak budú mať viac času na útok na naše peňaženky cez darčeky.“

Marek Vaňuš, katolícky kňaz – verbista: „Mohli by sme povedať, že advent nás pozýva naučiť sa prežívať vzťahy krajšie. Urobiť vzťahy hodnotnejšími, zlepšiť kvalitu vzťahov. Aby teda to obdarovanie nebolo len jednorazové a s krátkodobým účinkom, ale aby pretrvalo, aby vytváralo krajšie spoločenstvá v rodinách a nakoniec v celej spoločnosti.“

Redaktor: „Prvou adventnou nedeľou sa už tradične začína nový cirkevný rok.“

Martin Linhart
TA3, 27/11/2011

Pápež jazdil nepripútaný

V Nemecku ho vyšetrujú za priestupok

FREIBURG - Pápežova návšteva v Nemecku má šokujúce následky. Benedikt XVI. totiž jazdil v papamobile bez pásov a porušil tak predpisy. Prípady už začali vyšetrovať ako priestupok.

Právnik pána Josepha Ratzingera, teda Benedikta XVI. a hlavy katolíckej cirkvi, musí pricestovať do mesta na predvolanie kvôli priestupku. Pápež navštívil nemecký Freiburg, kde zožal komcom septembra väčšie ovácie ako rocková hviezda. Miestne policajné kamery ho však zachytili, ako

sa preváža v slávnom papamobile bez bezpečnostných pásov. Ako svedkovia prípadu sú dokonca povolani aj predseda nemeckej Biskupskej konferencie a arcibiskup Robert Zollitsch z Freiburgu či ministerský predseda krajiny Baden-Württemberg za Stranu zelených Winfried Kretschmann. O úsmevnom prípade informoval nemecký denník Bild. Otázne je, či vôbec v papamobile nejaké bezpečnostné pásy sú... (ham)

Nový Čas 28/11/2011

Pápež má na krku problém, v papamobile jazdil bez pásov.

Biskupi: Pozor na pôžičky

BRATISLAVA. Nitrianski biskupi upozorňujú veriacich, aby ľahkovo nepodliehali tzv. výhodným vianočným pôžičkám. Napísali to v pastierskom liste biskup Viliam Judák a pomocný biskup Marián Chovanec. Veriacich tiež vyzývajú, aby nezadlžovali budúce generácie. (tasr), SME 28/11/2011

Pre kresťanov sa začal advent

Počas adventu by sa mali ľudia podľa generálneho biskupa evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Miloša Klátika sústrediť na svoje vnútro a premýšľať o živote.

Miloš Klátik, generálny biskup evanjelickej cirkvi augsburského vyznania: „Možno práve tohtoročný advent môže byť výzvou pre kresťanské rodiny, ale predovšetkým pre kresťanské rodiny, aby sa zamysleli nad tým, či tá doba nás nepohlcuje a nevyprázdňuje aj to čím sme špecifický a čo mnohým generáciám dávalo tú vnútornú silu prekonať problémy, ťažkosti a myslím si, že práve keď si človek uvedomí niektoré veci, možno krok za krokom si povie, tohto roku si nájdem viac času aj v nedeľu na tie služby božie a potom poobede na rodinu.“ **Rádio Regina, 27/11/2011**

Kostol Narodenia Panny Márie v Marianke povýšili na Baziliku minor

Kostol narodenia Panny Márie v starobyľom pútnickom mieste Marianka povýšili na Baziliku minor. Oznamil to bratislavský arcibiskup, metropolita Stanislav Zvolenský. V bazilike sa má každoročne osobitným spôsobom sláviť viacero dôležitých kresťanských sviatkov.

Rádio Slovensko, 27/11/2011

Prečo sa cirkev ešte neodlúčila od štátu

Požiadavka VPN o odľučenie cirkvi od štátu sa ignoruje dodnes. Tváre revolúcie za tým vidia nezáujem štátu aj cirkvi, cirkev nedotiahnuté vrátenie ich majetkov

Z dvanástich požiadaviek Verejnosti proti násiliu v novembri 1989 si dnes väčšina spomenien len na bod o zrušení vedúcej úlohy KSC v ústave. Siedmou v poradí však bola žiadosť o dôslednú odľučenie cirkvi od štátu. Kým ostatné body sa viac či menej naplnili, tento sa ignoruje už 22 rokov.

Nezáujem

Člen koordinačného výboru VPN Fedor Gál dnes hovorí, že bod o odľučení cirkvi, keďže za socializmu bola lokajom štátu. „Nešlo nám o iné, len o slobodnú cirkev.“ Odľučenie sa nepresadilo z dvoch dôvodov. „V hektických časoch sa nedostala do agendy koalíčných strán. Druhým dôvodom je fakt, že kresťanskí demokrati ani katolícka cirkev neprejavili o riešenie problému záujem. Prepojenie kléru a politiky bolo totiž vtedy veľmi tesné.“ Že sa odľučenie nerealizovalo ani ďalšie dve desaťročia rokov, vníma Gál ako chybu. „Roky 1990 až 1992 boh kľúčové. Zarazilo ma, s akým apetítom sa vtedy klérus pustil do politiky, personálnych vecí, do kampane KDH. Bol som vydesený, keď sa z kazateľníc stali tribúny na predvolebnú kampaň, keď arcibiskup Sokol hovoril do toho, kto bude riaditeľom televízie. Vnímam som to ako pripomienku minulosti,“ dodáva Gál.

Na prepojení KDH s cirkvou sa nezhodnú

Predstavitel' VPN Ján Budaj tvrdí, že požiadavka na odľučenie cirkvi od štátu plynula od státisícov ľudí. „Například sviečková manifestácia bola akciou aj za to, aby štát nezasahoval do rozhodovania o biskupoch. Vtedy to bola akútna vec, financovanie cirkvi sa nevnímalo ako významné.“ Prepojenie KDH s cirkvou si všimol aj on. „Jedna zo strán sa nezdravo spájala s étosom cirkvi, čo bolo na škodu cirkvi aj politiky. Vťahovať kresťanské učenie do politických zápasov a kampaní

je neslušné.“ Bývalý šéf KDH Ján Čarnogurský sa odmietol vyjadriť s tým, že už nie je politik. Hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik k prepájaniu cirkvi s politikou dodáva, že to bolo naopak. „Ľudia z KDH majú opačný postoj, cirkev vraj za nimi stála málo. Katolíci sú majoritou, sú medzi nimi ľavicári aj pravicári, a tak tu vždy boli snahy strán stiahnuť ich jedným alebo druhým smerom. Cirkev však stála, stojí a bude stáť mimo politických strán.“ Jozef Mikloško bol po revolúcii podpredsedom KDH pre zahraničie, potom podpredsedom federálnej vlády. Prepájanie cirkvi s KDH odmieta. „Dialo sa tak len u jednotlivcov. Niekoľko kňazov, prekvapených slobodou, po rokoch prenasledovania naraz videlo, že je tu kresťanská strana, a tak ju odporúčali voliť. Bola to spontánna doba, nešlo o systémové prepojenie. Naopak, keď KDH nieslo kožu na trh s témami ako reštitúcie, rehabilitácie, cirkevné školstvo či potraty“, odozva cirkvi bola slabá.

Zlyhal štát aj cirkvi?

Že odľučenie neprešlo, vníma Ján Budaj ako zlyhanie cirkvi aj štátu. „Viaceri z cirkevných otcov, ktorí sa po revolúcii ujali postov, boh dlhoroční disidenti. Nemali manažérov, ktorí by dokázali obnoviť ekonomickú nezávislosť cirkvi a efektívne využívať majetky. Okolo sa navyše zlietali supi, ťažiaci z ich neskúseností.“ Budaj bol jeden z tých, ktorý odľučenie otvoril za prvej Dzurindovej vlády. „Vychádzali sme z talianskeho modelu, kde môže občan určiť, ktorej cirkvi pošle svoju čiastku. Zakapalo to na nechote koalície. Pritom vtedajší šéf KBS Rudolf Baláž mi vravel, že to podporí.“ Tému neskôr neúspešne nastolila aj strana ANO. Myšlienka na audit cirkevného majetku, ktorý mal zistiť, či a koľko peňazí cirkvi od štátu potrebujú, bola zamietnutá.

Problém s reštitúciami

V koordinačnom výbore VPN bol aj Peter Zajac. Myšlienku odľučenie považuje za správnu. K rea-

lizácii vraj nedošlo, lebo chýbala dohoda medzi štátom a cirkvami. „Bez nej to nejde, lebo by sa to nechápalo ako násilie. Na dohode však nik dôsledne nepracoval.“ Podľa Zajaca dopyt po odľučení vznikol už pred revolúciou. „Šlo o ľudí z tajnej cirkvi, tých, čo boli na púti na Velehrade, tých, čo demonštrovali na sviečkovej manifestácii. Státisíce občanov vnímali tlak štátu na cirkvi ako nespravodlivý. Odľučenie žiadali aj cirkvi. V slobodných pomeroch však vzniklo odlišné nastavenie ich vzťahov so štátom, a tak to už nebol akútny problém, ktorý by niekto riešil.“ Jozef Kováčik z KBS pripomína, že pri odľučení sa zväčša myslí tá finančná. „Už mohla prebehnúť, keby boli doriešené krivdy z minulosti a reštitúcie cirkevných majetkov.“ Istá forma odľučenia podľa neho nastala prijatím zmluvy s Vatikánom, kde sa definovali kompetencie, ktoré má štát aj cirkvi. Súhlasí aj Mikloško. „Ekonomická odľučenie sa nerealizovala najmä preto, že nebolo poctivo doriešené vrátenie majetkov, ktoré komunisti ukradli.“ šéf KDS Vladimír Palko, predtým politik KDH, si myslí, že odľučenie neprešlo pre nejasnú definíciu pojmu. „Jeden z výkladov znie, že ústava nemá mať nijaký odkaz na tradičné náboženstvo krajiny, teda na kresťanstvo. S takou odľučkou nesúhlasím, a som rád, že v preambule je zmienka o cyrilometodskej dedičstve.“ Druhým výkladom je vraj ekonomická nezávislosť cirkvi od štátu. „S tým nemám problém, a myslím si, že ani cirkev. Žiaľ, všetkým už príliš dlho trvá hľadanie modelu, ako by cirkev mala ekonomicky fungovať.“ Na otázku, či politikom na ujasnenie pojmov nestačí ani 22 rokov, Palko odpovedá, že „až tak veľmi sa do toho nikomu nechcelo“.

Kresťanskí demokrati ani katolícka cirkev na Slovensku neprejavili o riešenie odľučenie záujem. Fedor Gál, zakladajúci člen VPN

Karol Sudor, SME 26/11/2011

Opasok Bohorodičky sa vracia do Grécka, Moskva do normálu

Vytrženie, do ktorého státisíce ruských veriacich dostala vzácna náboženská relikvia, sa končí. Opasok Bohorodičky opustil Moskvu a vracia sa späť do mužského kláštora na gréckej posvätnéj hore Athos. Relikviu včera ráno na letisko vyprevádzali moskovský patriarcha Kirill, ktorý je na čele ruskej pravoslávnej cirkvi, moskovský starosta Sergej Sobjanin a generálny prokurátor Jurij Čajka. Pamiatka vyvolala v Moskve nebývalý rozruch. Veriaci opasku pripisujú zázračné účinky na plodnosť, úspešné tehotenstvo aj uzdravenie chorých. Pred chrámom Krista Spasiteľa, kde bol vyše týždňa vystavený, čakali dlhé hodiny desaťtisíce veriacich. V jeden deň muselo až 100-tisíc čakať dlhšie ako 24 hodín. Stovky záujemcov skolabovali a museli byť ošetrení. Doprava v okolí chrámu bola pre davu ľudí a policajné zátarasy ochromená. Úrady sa usilovali pútnikom čas čakania uľahčiť inštaláciou prenosných toaliet, stánkami s občerstvením alebo prístavenými autobusmi, v ktorých sa mohli zohriať. Aj napriek tomu sa mnohí sťažovali na zlú organizáciu. V dave tiež dochádzalo k hádkam pre predbiehanie sa, prominentní hodnostári a oligarchovia využívali svoje privilégia. Relikvii sa prišiel pokloniť napríklad aj vodca ruských komunistov Gennadij Žiuganov. Podľa blogerov sa „pravoverní komunisti musia v hrobe obracať“, nehovoriac o Leninovi v mauzóleu. Pre obrovský záujem sa dokonca objavil nápad naložiť opasok do helikoptéry, aby sa požehnanie dostalo aj tým, ktorí sa do chrámu

nedostali. To by sa však mohlo dotknúť státisícov moslimov v metro-pole. Ku koncu sa už rady preriedili a skrátili. „Stali sme sa svedkami veľkej sily ruského pravoslávneho ľudu,“ vyhlásil pri rozlúčke s relikviou prelát Jefrem, ktorý opasok priviezol do Ruska. Komentátori však pochybovali, že by rozruch svedčil o masovom prebudení hľbokej zbožnosti a dlhé zástupy pripisovali túžbe ľudí po okamžitých zázrakoch. Opasok Bohorodičky do Ruska priviezli 20. októbra. Celkove ho videli v 15 mestách, kde sa mu poklonili tri milióny ľudí, z toho 800-tisíc v Moskve. Na horu Athos, kam je ženám vstup zakázaný, sa mal pôvodne vrátiť už 23. novembra, ale zapožičanie sa nakoniec predĺžilo najskôr do 27. novembra a nakoniec do 28. novembra. Opasok so zázračnými účinkami na plodnosť v Petrohrade vítal aj premiér Vladimir Putin, ktorý sa usiluje bojovať s demografickým poklesom aj finančnými príspevkami pre rodičky. Od rozpadu Sovietskeho zväzu v roku 1991 počet obyvateľov Ruska klesol, podľa vlnajšieho sčítania ľudu z viac ako 148 na necelých 143 miliónov. Štatistici predpovedajú, že o dvadsať rokov by toto číslo mohlo klesnúť na 127 miliónov. Táto situácia robí problémy napríklad armáde, ktorá má čoraz väčšie problémy pri odvoде brancov na doplnenie armádných jednotiek.

Na Opasok Bohorodičky niekedy v Moskve čakalo aj 100-tisíc ľudí. v rade museli stáť 24 hodín.

čtk

Pravda 29/11/2011

Šachtag Rudňany

Väčšinu spišských miest a obcí založili nemeckí baníci. Tamojšie bane dávali Slovensku dôležité suroviny a ľuďom prácu. Tvrdú a nebezpečnú, ale krásnu. Dnes sa už na ňu baníci zo Spiša iba smutne pozerajú. Na rozdiel od iných profesií ju oslavujú dvakrát, vďaka dvom patrónom.“

Redaktor: „Známejšia z dvojice patrónov baníkov je svätá Barbora. Málokto ale vie, že banickým patrónom je aj svätý Klement. Jeho sviatok si baníci pripomenuli tento týždeň.“

Cyrl Kacvinský, predseda banického cechu, Rudňany: „Bol biskup tretí po svätom Petrovi, bol vyhnaný na ostrov Krym. Bol zamestnaný v bani na lámanie mramoru.“

Redaktor: „V Rudňanoch pri príležitosti sviatku sv. Klementa baníci spomínajú na svojich priateľov, ktorí pri práci v baniach prišli o svoje životy.“

Miroslav Blišťan, člen banického cechu, starosta Rudňan: „Od roku 1943 je 83 vytesaných mien na štyroch tabuliach na tom pamätníku.“

Redaktor: „V Rudňanoch sa ale nielen v tichosti spomínalo. Večer prišla na rad aj zábava po banícky. Do cechu prijímali štyroch nových členov. Tých nazývajú lišiakmi. Každého lišiaka za ucho privedie jeho banícky krstný otec pred členov cechu a tam je vystavený ich vypočítavaniu. Na záver musia noví členovia cechu preskočiť pivný sud z neznámych dôvodov nazývaný koža. Vzápätí sú pasovaní za členov banického cechu. Keďže do cechu pribúda stále viac členov aj v kmetovskom veku, z prijímacej procedúry vypustili baníci výprask po zadku.“

Miroslav Blišťan, člen banického cechu, starosta Rudňan: „Teraz nebijeme, lebo sa bojíme, že budeme mať dajaký pracovný úraz.“

Marek Baláž
Markíza 27/11/2011

Šašo je katolík

Pozor na hviezdy, nezďajú sa!

Celkom som zostal prekvapený, keď som sa dočítal, že legendárny nemecký moderátor Thomas Gottschalk je hlboko veriaci katolík. Prekvapení je vo svete šoubiznisu o čosi viac. Varujú nás, že hviezdy netreba brať príliš vážne.

Hviezdy sú na to, aby sme ich obdivovali, šašovia na to, aby nás zabávali. „Odhalenie“ o Gottschalkovom

duchovnom svete mi pripomenulo, aké nebezpečné je snažiť sa celebrity napodobňovať. Napriek všetkým snahám bulvárnej tlače totiž o nich veľa nevieme. Ak chodíte po internete, určite vám neunikli fakty o Chuckovi Norrisovi. Americký herec a známy tvrdás sa stal obeťou tisícok satirických hlások o svojej tvrdosti. Chuck na to reagoval vyhlásením, že je to síce milé, no nad všetkým je Boh, bez

ktorého by tu ani on nebol. Americký spevák Alice Cooper mi pred svojim bratislavským koncertom povedal, že najväčšia rebélia je kresťanstvo, pretože robiť dobro je oveľa ťažšie, ako robiť zlo. Áno, ten Alice Cooper, ktorý sa na pódiu dáva popraviť. Šou je šou, ale to najzaujímavejšie celebrity pred obrazovkami skrývajú.

Daniel Hoťka

Plus jeden deň 01/12/2011

Rekonštruovaný Chrám Svätého Jakuba v Levoči ukrýva odkaz pre budúce generácie

Rekonštruovaný Chrám Svätého Jakuba v Levoči ukrýva odkaz pre budúce generácie. Do stavby ho umiestnili reštaurátori. Objekt opravujú dva roky. Kopula je skoro dokončená.

V približne 15 metrovej výške reštaurátori zanechali odkaz pre ďalšie generácie.

Peter Hric, reštaurátor: „Sme si mysleli, že necháme iba usb-čko položené hore, ale na svorníku klenby sme zanechali letopočet a názov firmy.“

Alena Gribová, redaktorka STV: „Tento odkaz však nie je jediný. Už pred desiatkami rokov dvaja súrodenci z Česka reštaurovali strop nad hlavným oltárom. Presne na rovnakom mieste zanechali posolstvo v latinčine.“

Rastislav Renc, reštaurátor: „Odkaz bol zanechaný bratmi Kotrbovcami v 1960 a obsahom toho

odkazu je zachovanie pre ďalšie generácie a menovite je to ich mená, rok a postup prác a ďalších úkonov, ktoré vykonávali.“

Alena Gribová, redaktorka STV: „Kopulu opravovali špičkoví reštaurátori. Ruku k dielu priložilo dovedna 40 ľudí.“

Ivan Tkáč, reštaurátor: „Samotná klenba, tak tam určite pracovalo okolo 16 ľudí. Sú to všetko ľudia, ktorí sú znalí svojich prác, majú príslušné vzdelanie, kvalifikáciu a odrobené roky prác.“

Alena Gribová, redaktorka STV: „Kostol Svätého Jakuba patrí medzi najväčšie gotické chrámy na Slovensku. Veriacim slúži denne už vyše 700 rokov. Na obnovu Chrámu Svätého Jakuba je vyčlenených zhruba 800 tisíc eur. Reštaurátori však v prácach budú pokračovať aj v najbližších mesiacoch.“

Alena Gribová, STV 1, 28/11/2011

Arcibiskup pozyva na adventné pondelky

Od 28. novembra bude každý pondelok až do Vianoc patriť v Trnave stretnutiam, na ktorých sa môžu záujemcovia zapojiť do duchovnej prípravy na koncoročný sviatok. V sále Marianum v Arcibiskupskom paláci sa postupne predstavujú štyria prednášajúci na spoločnú tému o biblii. Všetkých záujemcov na Adventné konferencie pozyva už po druhý raz arcibiskup Róbert Bezák. Ako prvá odznie prednáška Dagmar Kráľovej z RKCMBF UK Ako sa zrodila Biblia a jej miesto v našom živote, po nej si na 5. decembra pripravil Marek Vaňuš z Teologickej fakulty TU príspevok Človek vládca na Boží obraz. Tretím prednášajúcim bude 12. decembra prodekan Jozef Jančovič s témou Ako zdolať úskalia Biblie. Záver bude patriť 19. decembra Lucii Hrdvéghyovej a jej prednáške Abrahám, živá postava Písma očami židovských učencov.

TASR

Trnavské noviny 28/11/2011

Rozsiahla rekonštrukcia jezuitského kostola v Skalici je ukončená

Rozsiahla rekonštrukcia jezuitského kostola v Skalici je ukončená. Jeho vlastníkom je mesto. Radnica ho dala odsvätiť a zmeniť na kultúrne centrum. Väčšinu peňazí na jeho opravu získala radnica z eurofondov.“

Redaktorka: „V minulosti hanba, dnes pýcha mesta. Takto vnímajú kostol Skaliciania. Devastovaný bol 300 rokov. V minulosti slúžil ako sýpka alebo sklad nábytku. Pár dní pred otvorením robotníci finišovali s prípravami na jeho slávnostné otvorenie, ktoré bolo prvú adventnú nedeľu. Jezuitský kostol z prelomu 17teho a 18teho storočia je národnou kultúrnou pamiatkou. Na rozdiel od väčšiny kostolov nepatrí cirkvi ale mestu.“

Stanislav Chovanec, primátor Skalice: „Ja osobne to cítim tak, že vlastne sme generácia, ktorá nie je generácia barbarov ale to je generácia tá, ktorá sa váži vlastne to, čo nám naši predkovia zanechali.“

Jozef Hlavatý, ved. oddelenia výstavby. MsÚ v Skalici: „Podarilo sa nám získať finančné prostriedky z Regionálneho operačného progra-

mu a pustili sme sa teda do tejto veľkej náročnej stavby. Je to jedna z najväčších stavieb, ktorú sme v posledných 20tich rokoch ako mesto Skalica realizovali.“

Vysielané 9. 5. 2011

Redaktorka: „Rozsiahla rekonštrukcia za dva a pol milióna eur si vyžiadala zmenu vonkajšej fasády aj celého interiéru. Vynovila sa strecha, okná, omietka a zázemie pre účinkujúcich a divákov.“

Jozef Hlavatý, ved. oddelenia výstavby. MsÚ v Skalici: „Nad všetkým dohliadajú pracovníci pamiatkového úradu Trnava.“

Obyvatelia Skalice

Opýtaný 1: „Už bolo na čase, aby to spravili.“

Opýtaný 2: „Bolo to v dezolátnom stave zvonku.“

Redaktorka: „Rukami reštaurátora prešli aj štukové výzdoby a maľby.“

Jozef Hlavatý, ved. oddelenia výstavby. MsÚ v Skalici: „Sú tu zachované dosť súčasti oltárnej architektúry, oltárny obraz, ktorý je do strany tu jeden z najväčších na Slovensku.

Takisto aj prvky architektúry na fasáde.“

Redaktorka: „Kostol je výnimočný svojou dokonalou akustikou. Rozoznie sa v ňom organ, ktorý radnica kúpil v Anglicku.“

Stanislav Chovanec, primátor Skalice: „Romantický orgán, ktorý sme pred tromi rokmi kúpili z Anglického ..., kde vlastne dve cirkvi sa dávali do jedného kostola, takže bol tam ten organ, ten sme kúpili, teraz sme ho zreštaurovali.“

Ján Valovič, reštaurátor, organizátor: „Až pri demontáži nástroja sme zistili staviteľa, jedná sa o Auterta Keitza. Zistili sme podľa nápisu vo vnútri organa, že bol postavený v roku 1894. Jedná sa o výnimočný pre Slovensko výnimočný organ dvojmanuálový, 14 registrový anglický nástroj.“

Redaktorka: „Netradičný priestor s kapacitou 400 divákov bude slúžiť na koncerty, divadelné predstavenia či promócie. O slávnostné otvorenie sa postaralo známe Moyzessovo kvarteto.“

Jana Novotňáková
STV 2, 28/11/2011

Veža katedrály má novú omietku

Rekonštrukčné práce na Dóme sv. Martina sú už dokončené

Takmer po dvadsiatich mesiacoch dostal najvýznamnejší bratislavský chrám – Dóm sv. Martina, nový šat. Rekonštrukcia veže, helmice, čiže pozlátenej strechy a fasády, na ktorej pracovalo 20 pracovníkov pod vedením reštaurátora Lubomíra Saba, je dnes už hotová.

„V marci minulého roka sme začali helmicoú, kde sme zrekonštruovali krov, vykonali klampiarske a reštaurátorské práce na korune a ostatných pozlátenej prvkoch,“ povedal nám reštaurátor Sabo. Súčasne robili na katedrále výskum, na základe ktorého vznikol plán rekonštrukcie. Zahŕňal, akým spôsobom budú opravovať omietku a aký bude celkový výraz veže. Zaujímavý je aj nový zhl'ad hodinových ciferníkov. „Pôvodné z roku 1973 boli čierne s plastickými mosadznými číslicami. My sme tieto nové vytvorili na základe fotografie z roku 1905, sú na bielom podklade, majú čierne rímske číslice a pozlátene ručičky,“ dodal hlavný reštaurátor. V týchto dňoch odstraňujú z Dómu posledné lešenie.

ORIGINÁL NEZNÁMY: Pôvodnú farbu reštaurátori nepoznali. Nakoniec sa rozhodli pre farbu svetlého vápencového.

EVA PRISTAŠOVÁ
Plus jeden deň 30/11/2011

Posvätili faru vo Fulianke

Novú farskú budovu v obci Fulianka v okrese Prešov posvätil prešovský arcibiskup Ján Babjak.

FULIANKA. Posviacke predchádzala archijerejská svätá liturgia v miestnom chráme sv. Kozmu a Damiána. Spolu s vladykom Jánom ju spoločne odslúžili viacerí kňazi, vrátane emeritného pražského pomocného biskupa Jána Eugena Kočiša a domáceho farára Milana Kuzmiaka. Arcibiskup veriacich povzbudil „k rozvíjaniu duchovného života, ktorý by bol vzorom pre ostatných ľudí, ktorí žijú v ich blízkosti“.

frk

Košický Korzár 01/12/2011

Má dnes hľadanie pravdy prebiehať na platónsky spôsob?

Druhý diel knihy súčasného pápeža o Ježišovi Nazaretskom sa venuje obdobiu od jeho vstupu do Jeruzalema po zmŕtvychvstanie.

Záujem o nové dielo Benedikta XVI. - Josepha Ratzingera Ježiš Nazaretský (Dobrá kniha Trnava, 2011, preklad Jaroslav Cepko) je podporený z viacerých strán: Ježišova osoba je (nielen pre veriacich kresťanov) osobitý fenomén, autor je pápežom katolíckej cirkvi a súčasne je uznávaným teologickým odborníkom. Prvý diel Ratzingerovej knihy o Ježišovi vyšiel pred štyrmi rokmi, druhý v tomto roku súčasne v siedmich jazykoch. Ako oznamuje podtitul knihy, tento diel sa venuje poslednej fáze Ježišovho života, kam patrí jeho vstup do Jeruzalema, rozlúčka s učeníkmi, odsúdenie, jeho smrť a udalosť zmŕtvychvstania. Porozumenie, ako sa v týchto udalostiach prelínajú história a viera, je kľúčové pre kresťanskú vieru. Ratzinger už v úvode knihy zdôrazňuje, že nechcel napísať ďalší Ježišov životopis, ale ani odbornú teológiu o Kristovi Ježišovi. Svoj prístup nazýva hermeneutikou viery, čím myslí teologický pohľad na Ježiša z hľadiska viery. Argumentuje, že viera je kvalita porovnateľná s hodnotou rozumových súdov a historických faktov, pričom viera musí pracovať s rozumom a faktami, ale má si uhájiť voči nim aj svoju autonómiu. Posledná fáza

Ježišovho príbehu medzi vstupom do Jeruzalema a jeho smrťou ponúka veľa otázok: O čo vlastne išlo Ježišovi, aký odkaz ponúka jeho posledná večera, ako môže mať Ježišova smrť zachraňujúci význam pre ľudstvo, čo sa rozumie zmŕtvychvstaním? Ratzinger odmieta názor, že Boh potreboval na zmierenie sa s hriechmi ľudstva nevinnú obeť (ako sa to čiastočne traduje), a tvrdí, že naopak, Ježišova obeť je ukončením obetného kultu. Pri vysvetlení okolností Ježišovej smrti prispieva Ratzinger k prekonaniu antijudaizmu, keď striktno odmieta predstavu o kolektívnej vine židov na Ježišovej smrti. O Ježišovom zmŕtvychvstaní sa vyjadruje ako o udalosti, čo siaha za dejiny, ale zanecháva v nich svoju stopu. Dielo na mňa pôsobí ako meditácia dobre podložená Ratzingerovou teológiou, pričom si katolícky pápež azda viac ako kritických katolíkov berie za partnerov svojej meditácie evanjelických teológov a obľúbeného pohana Platóna: „Kto sa upísal hľadaniu pravdy, dosiahne podiel na nesmrteľnosti.“ Platónske zadanie je pekné, zároveň sa však treba pýtať, nakoľko dnes môže naše hľadanie pravdy (nielen v kresťanstve) prebiehať na platónsky spôsob.

Karol Moravčík,
katolícky kňaz a teológ
SME 30/11/2011

ÚPN obviňujú zo snahy o rehabilitáciu ľudáckeho režimu

Vo vedení Ústavu pamätí národa, ale aj vo vedení katolíckej cirkvi sú ľudia, ktorí sa snažia o rehabilitáciu ľudáckeho režimu a predstaviteľov slovenského štátu. Myslí si to hovorca Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku Jaroslav Franek. Podľa jeho slov ÚPN „je doslova karikatúrou toho, čo by táto inštitúcia mala zo zákona robiť“. Franek tak reagoval na blížiaci sa vedecký seminár o kňazovi a politikovi Jánovi Ferenčíkovi, ktorý chce 6. decembra usporiadať ÚPN spolu s občianskym združením História

nostra v Ružomberku. Ferenčík, člen Hlinkovej slovenskej ľudovej strany, sa v roku 1939 stal poslancom Snemu Slovenskej republiky, po smrti Andreja Hlinku pôsobil ako farár v Ružomberku. Ferenčík bol známy svojou neskrývanou láskou k nemeckému vodcovi, zúčastňoval sa osláv narodenín Adolfa Hitlera a do tlače písal o fúhrerovi oslavné články. Predseda Správnej rady ÚPN Ivan A. Petranský sa bráni, že na seminári vystúpia aj dvaja historici z Českej republiky a historici z dvoch ďalších slovenských univerzít. **sita, Pravda 30/11/2011**

Hayekovci učili školákov liberalizmu

Nadácia F. A. Hayeka, v ktorej pôsobil poslanec za SaS Martin Chren, získala dotáciu od ministerstva kultúry pod taktovkou Daniela Krajcera (SaS). Ministerstvo nadácii umožnilo uchádzať sa o kultúrne poukazy od školákov. Už niekoľkým tisícom študentov nadácia predviedla satirickú hru vyzdvihujúcu liberálnu ekonomiu. Ministerstvo tvrdí, že išlo o kultúrne-vzdelávacie aktivity. Odborníci však hovoria o politickej agitácii v školách. Jeden poukaz má hodnotu jedného eura a nadácia doteraz získala nárok na 4159 eur. Nadácia vyberala kultúrne poukazy za predvádzanie hry Podivuhodné dobrodružstvá Jonatána Gullibla. Podľa šéfa Nadácie F. A. Hayeka Matúša Pošvanca je hra „ukázkou toho, kam sa môže spoločnosť dostať, pokiaľ nie sú akceptovateľné základné práva každého človeka, ako sú sloboda, vlastnícke práva či právo na slobodu prejavu a slova“. Herci v predstavení kritizovali aj dotácie poľnohospodárom či snahu štátu o zmazanie nerovností fyzicky danými znevýhodneniami, či vyberanie dane z príjmu, tabaku i alkoholu. Všetkým ôsmim odborníkom na literatúru, históriu i sociológiu, ktorých denník Pravda oslovil, sa hra nepozdávala. Dobrý pocit z nej nemala napríklad teoretička umenia a pedagogička Vysokej školy výtvarných umení Bohunka Koklesová. „Javí sa mi to ako šírenie jednej z ideológií. Prekáža mi, že hra jednostranne prezentuje pravidlá, ktoré vyhovujú dravým, majetným, ale neukazuje svet v celistvosti, lebo hovorí o ekonomických stereotypoch, ktoré sú veľmi zjednodušujúce,“ zdôvodňuje Koklesová. Podobný názor má aj Ivana Taranenková, literárna vedkyňa SAV. „Ak deti nedostanú informácie o iných alternatívach v oblasti ekonomie, a zároveň ich nikto neupozorní na nedostatky týchto ekonomických princípov, študentom na školách sa dostane veľmi jednostranný pohľad na problematiku,“ podčiarkuje Taranenková. Sociologička Sylvia Porubánová sa v názore nelíši. „Ak školákom chodia prezentovať názory takíto ľudia, nevidím dôvod, prečo by nechodili po školách napríklad predstavitelia globalistov či antiglobalistov, komunistov alebo anarchistov, predstavitelia cirkvi i siekt, či zástancovia všetkých politických a ekonomických smerov,“ dodáva Porubánová. Ministerstvo kultúry

hovorí, že možnosť vyberania kultúrnych poukazov mal každý, kto deťom ponúkal kultúrne, kultúrno výchovné alebo kultúrno-vzdelávacie podujatie. „V programe Kultúrne poukazy sú medzi kultúrne inštitúcie zaradení všetci žiadatelia o dotáciu, ktorí splnili podmienky v zmysle zákona o poskytovaní dotácií a boli akceptovaní pre prijímanie kultúrnych poukazov,“ vraví hovorkyňa rezortu kultúry Eva Chudinová. Podľa bývalého šéfa rezortu Marka Maďariča (Smer) je odsúhlasenie dotácie pre hayekovcov výsmechom všetkým žiadateľom o dotácie, ktorí pôsobia v kultúre. „Z grantového systému ministerstva kultúry podporovať nadáciu zaoberajúcu sa ekonomikou, a navyše blízku strane SaS, aby táto šírila medzi deťmi vyhranenú politickú agitáciu, je vrchol drzosti a zavaňňa to klientelizmom,“ podčiarkuje Maďarič. Martin Chren, poslanec, ktorý opustil kreslo štátneho tajomníka na ministerstve hospodárstva po otrasoch spôsobených škandalom s konfliktom záujmov a po prevalení podozrivého nákupu publikácie ministerstvom financií pod vedením Jána Počiatka (Smer), však tvrdí že hra rozhodne nebola politickou agitáciou. „Hoci s nadáciou už vyše roka nemám nič spoločné, je to jedna z najúspešnejších inštitúcií v oblasti vzdelávania na Slovensku. Sám som spoluautorom dvoch učebníc ekonomie pre stredoškolských učiteľov, v ktorých určite nejde o agitáciu,“ hovorí Chren. Z dotačného programu kultúrnych poukazov mali možnosť čerpať peniaze celkovo 388 záujemcovia, medzi ktorými boli divadlá, galérie alebo múzeá. Pred uzatvorením zmlúv bolo podľa hovorkyne rezortu kultúry vylúčených 19 uchádzačov, pretože nespĺnili podmienky, jeden bol odmietnutý, pretože jeho podujatie nemalo kultúrny ani kultúrno-výchovný či kultúrno-vzdelávací charakter. Všetci ostatní boli zaradení do zoznamu prijímateľov kultúrnych poukazov.

Javí sa mi to ako šírenie jednej z ideológií. Prekáža mi, že hra jednostranne prezentuje pravidlá, ktoré vyhovujú dravým, majetným, ale neukazuje svet v celistvosti, lebo hovorí o ekonomických stereotypoch, ktoré sú veľmi zjednodušujúce.

Michal Holeš
Pravda 30/11/2011

Posvätili miniskanzen v Ľutíne

Gréckokatolíci sa môžu tešiť. Po obnove a rozšírení Baziliky minor v Ľutíne (okres Sabinov) prebieha teraz na tomto pútnickom mieste Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie ďalšia z etáp jeho zveľaďovania.

Veriaci si mohli pozrieť najskôr maketu dreveného chrámu z Uličského Krivého (okres Snina). Táto maketa bola v chráme ako prvá. Je to drevený gréckokatolícky chrám svätého Archanjela Michala z roku 1718. Drevená budova chrámu stojí v Uličskom Krivom na kamennom základe.

Zatiaľ desať chrámov

Miniskanzen zatiaľ tvorí desať chrámov. „Prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak posvätil prvú časť Miniskanzenu gréckokatolíckych drevených chrámov, ktorý tvorí zatiaľ desať zmenšených makiet týchto skvostov ľudovej sakrálnej architektúry z východného Slovenska,“ informoval hovorca gréckokatolíckej archieparchie Ľubomír Petrik.

Miniskanzen bude rozdelený na štyri časti, podľa toho, odkiaľ chrámy pochádzajú, na región Bardejov, Svidník, Snina a na poľské kostolíky. V skanzene sa návštevníci budú môcť voľne prechádzať pomedzi chrámy, posediť si na lavičke a relaxovať.

Skanzen tvoria zmenšené makety gréckokatolíckych drevených chrámov – 40 zo Slovenska a 10 z Poľska. Táto časť areálu pútnického miesta pokračuje vyhlídkou Kríž. Totiž nad areálom sa nachádza vyvýšené skalnaté miesto, na ktorom už oddávna stojí kríž. Ako na dlani odtiaľ vidieť baziliku, celú obec, Ľutinskú horu a nádhernú prírodnú scenériu.

Posvätili i obraz, ktorý bude putovať

Po posviacke nasledovala archierejská svätá liturgia v Bazilike minor, ktorú slávil prešovský arcibiskup. Babjak posvätil obraz Božieho Milosrdenstva.

„Ten bude putovať po všetkých farnostiach Prešovskej archieparchie v rámci prípravy na Jubilejný rok 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie,“ uviedol Ľ. Petrik.

Arcibiskup zároveň odovzdal dekréty o udelení titulu Monsignor dvom kňazom Prešovskej archieparchie. **čor, Košický Korzár 01/12/2011**